

Załącznik h. do Umowy o roboty budowlane

**Warunki ubezpieczenia realizacji inwestycji – zakres minimalny obowiązujący
Wykonawcę**

1. Wykonawca na własny koszt, w okresie realizacji Umowy o roboty budowlane ubezpieczy i zapewni ciągłość ubezpieczenia lub przedstawi posiadane już polisy na wszystkie podane poniżej ryzyka:

- a) ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej oraz posiadania i użytkowania mienia, zwane dalej ubezpieczeniem OC,
- b) ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej podmiotu wykonującego samodzielne funkcje w budownictwie - z tytułu wykonywania funkcji kierownika budowy,

2. **Ubezpieczenie OC [ad. 1 a)]** – Wykonawca zawrze (lub przedstawi posiadane i opłacone polisy ubezpieczeniowe) oraz będzie utrzymywał w ważności przez cały okres realizacji umowy z uwzględnieniem okresu gwarancji/rękojmi, umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności w zakresie usług budowlanych i posiadania oraz użytkowania mienia wraz z odpowiedzialnością za produkt i wykonaną usługę. Ochrona ubezpieczeniowa musi obejmować zakres robót budowlanych i prac wynikający z realizacji przedmiotowej umowy. Umowa ubezpieczenia winna być zawarta w imieniu swoim i na swoją rzecz oraz na rzecz Zamawiającego, oraz wszystkich Podwykonawców i dalszych Podwykonawców, którzy w zawartej umowie będą Ubezpieczonymi. Umowa ubezpieczenia będzie obejmować odpowiedzialność cywilną deliktową i kontraktową z sumą gwarancyjną nie niższą niż 30.000.000 zł na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe w zakresie zgodnym ze wszystkimi poniższymi klauzulami:

- a) ubezpieczonymi będą Zamawiający i jego przedstawiciele, Wykonawca i jego przedstawiciele oraz wszyscy Podwykonawcy i ich przedstawiciele, dalsi Podwykonawcy i ich przedstawiciele którym wykonanie umowy powierzają (Ubezpieczeni). Zakres ochrony będzie obejmował odpowiedzialność cywilną za szkody wyrządzone przez podwykonawców i dalszych podwykonawców

oraz przez wszystkie osoby, podmioty, z których pomocą Ubezpieczeni wykonują Umowę, jak również przez osoby, podmioty, którym wykonanie tej Umowy lub określonej czynności powierzają,

- b) ochroną ubezpieczeniową objęte będą szkody rzeczowe i osobowe wyrządzone osobom trzecim oraz następstwa tych szkód wynikłe w czasie i/lub w związku z wykonywaniem umowy, posiadaniem i użytkowaniem mienia,
- c) ochroną ubezpieczeniową objęte będą również czyste straty finansowe z limitem odpowiedzialności co najmniej 5.000.000 zł na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe,
- d) ubezpieczenie będzie obejmowało szkody wynikłe z niewykonania lub nienależytego wykonania Umowy, w tym również szkody powstałe po przekazaniu Zamawiającemu przedmiotu umowy i włączeniu go do eksploatacji wynikłe z wadliwego jej wykonania,
- e) ubezpieczenie będzie rozszerzone o odpowiedzialność cywilną wzajemną,
- f) ubezpieczone będą szkody w mieniu powierzonym, przekazanym, będącym w pieczy lub pod nadzorem Ubezpieczonych,
- g) ubezpieczenie będzie rozszerzone o odpowiedzialność cywilną pracodawcy z tytułu wypadków przy pracy pracowników Ubezpieczonych z limitem odpowiedzialności co najmniej 10.000.000 zł na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe,
- h) ubezpieczenie będzie obejmowało rażące niedbalstwo Ubezpieczonych i wszystkich ich przedstawicieli w pełnym zakresie i do pełnej wysokości sumy gwarancyjnej oraz winę umyślną z limitem odpowiedzialności co najmniej 2.000.000 zł na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe,
- i) ubezpieczenie będzie obejmowało szkody wyrządzone przez maszyny budowlane oraz pojazdy wolnobieżne, szkody wynikające z używania młotów pneumatycznych, hydraulicznych, kafarów itp., szkody powstałe wskutek wibracji, naruszenia konstrukcji nośnych itp.,
- j) ubezpieczone będą szkody spowodowane wadą produktu dostarczonego/zainstalowanego oraz koszty demontażu produktu wadliwego i koszty zastąpienia produktu wadliwego produktem bez wad,
- k) ubezpieczone będą szkody we wszelkiego rodzaju instalacjach, w tym podziemnych,

- l) zakresem czasowym odpowiedzialności (triggerem) może być błędne działanie lub zaniechanie, zdarzenie powodujące szkodę bądź szkoda, a roszczenia poszkodowanych będą mogły być zgłaszane przed upływem ustawowego terminu przedawnienia roszczeń,
- m) zakres terytorialny, w tym jurysdykcja/właściwość prawa dostosowana jest do uwarunkowań związanych z realizacją umowy. Umowa ubezpieczenia powinna zapewniać ochronę wg jurysdykcji i prawa polskiego,
- n) w umowie ubezpieczenia nie będzie występował udział własny/franszyza w odniesieniu do szkód osobowych, natomiast w odniesieniu do szkód rzeczowych jego wysokość nie będzie wyższa niż 15.000 zł; dla czystych strat finansowych udział własny/franszyza redukcyjna nie wyższa niż 10% wysokości odszkodowania na zdarzenie,
- o) w przypadku braku wskazania limitu odpowiedzialności dla któregoś z powyższych rozszerzeń zakresu ubezpieczenia wymienionych w niniejszym ustępie – odpowiedzialność wynikająca z zawartej umowy ubezpieczenia - do pełnej sumy gwarancyjnej.

3. Ubezpieczenie OC podmiotu wykonującego samodzielne funkcje w budownictwie - z tytułu wykonywania funkcji kierownika budowy [ad. 1 b)] –

Wykonawca zawrze (lub przedstawi posiadane polisy) oraz będzie utrzymywał w ważności przez okres realizacji umowy umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej inżynierów budownictwa / podmiotu wykonującego samodzielne funkcje w budownictwie dla kierownika budowy.

Ubezpieczenie to będzie spełniało łącznie następujące warunki:

- a) ubezpieczenie powinno obejmować wszelkie prace i usługi wynikające z pełnienia samodzielnych funkcji w budownictwie wykonywane przez kierownika budowy w związku z realizacją Umowy,
- b) suma gwarancyjna przewidziana w umowie ubezpieczenia nie może być niższa niż 10.000.000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia/wypadki,
- c) okres ubezpieczenia musi obejmować okres od dnia protokólnego przekazania terenu budowy do dnia podpisania Protokołu Końcowego przekazania obiektu do Eksploatacji i/lub protokólnego przekazania dokumentacji powykonawczej obiektu budowlanego,

- d) zakres ubezpieczenia winien obejmować odpowiedzialność cywilną ubezpieczonego - za szkody w mieniu, na osobie oraz czyste straty finansowe wraz z ich następstwami - wynikającą z działania lub zaniechania związanego z realizacją prac/usług wynikających z wykonywania samodzielnych funkcji w budownictwie/ pełnienia funkcji kierownika budowy, w szczególności:
- ubezpieczenie winno obejmować szkody wynikające z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania lub szkody wyrządzone czynem niedozwolonym, włączając w to przypadki zbiegu roszczeń,
 - ubezpieczenie powinno być oparte na następujących założeniach:
Wypadkiem ubezpieczeniowym (momentem decydującym o odpowiedzialności ubezpieczyciela) będzie działanie lub zaniechanie kierownika budowy/osoby wykonującej samodzielne funkcje w budownictwie w okresie ubezpieczenia (uchybiecie w sztuce), z którego wynikła szkoda na osobie, w mieniu lub strata finansowa, za którą odpowiedzialny jest kierownik budowy/inżynier, zgłaszanie roszczeń zgodne z terminami przedawnienia określonymi w przepisach prawa,
 - ubezpieczone będą szkody powstałe wskutek rażącego niedbalstwa,
 - franszyza redukcyjna, integralna lub udział własny nie mogą być większe niż 15.000,00 PLN dla szkód w mieniu, z wyjątkiem czystych strat finansowych, dla których można ustanowić franszyzę wg formuły: „10 % odszkodowania nie mniej niż 15.000 PLN”.
 - brak franszyz i udziału własnego dla szkód osobowych.

4. Wszystkie umowy ubezpieczenia, do posiadania których zobowiązani są na mocy niniejszej Umowy Wykonawca oraz Podwykonawcy powinny spełniać następujące wymagania:

- a) początek odpowiedzialności ubezpieczyciela winien być tożsamy z początkiem okresu ubezpieczenia, który nie może przypadać później niż na dzień zawarcia Umowy o roboty budowlane,
- b) we wszystkich umowach ubezpieczenia wymaganych niniejszym Umową, Zamawiający i jego przedstawiciele, Wykonawca i Podwykonawcy będą zwolnieni z obowiązku zaspokojenia roszczeń regresowych ubezpieczyciela,

- c) w przypadku, gdy nastąpi wydłużenie okresu realizacji Umowy, koszt wszystkich koniecznych ubezpieczeń uzupełniających, w szczególności przedłużenia okresu ubezpieczenia ponosi Wykonawca,
- d) Wykonawca doręczy Zamawiającemu polisy potwierdzające zawarcie umów ubezpieczenia na warunkach opisanych powyżej wraz z dowodami opłacenia składki ubezpieczeniowej nie później niż w dniu zawarcia Umowy o roboty budowlane.
- e) Zamawiający uprawniony jest do weryfikacji przesłanej dokumentacji polisowej. W przypadku, w którym przesłane dokumenty nie spełniają wymogów kontraktowych Zamawiający wyznacza dodatkowy 7 dniowy termin na dokonanie zmian i ponowne przesłanie dokumentacji ubezpieczeniowej. Jeżeli po dokonaniu ponownej weryfikacji przedstawione dokumenty ubezpieczeniowe nie będą nadal spełniały wymogów zawartych w umowie, Zamawiający przejmuje gestię ubezpieczeniową w zakresie polis, które nie spełniają wymogów kontraktowych na koszt Strony, która nie wywiązała się ze zobowiązań w tym zakresie. Oznacza to przejęcie obowiązku przygotowania i wdrożenia umów ubezpieczenia wymaganych Umową. W takim przypadku Zamawiający zastrzega sobie prawo do rozliczenia płatności wobec Ubezpieczyciela za zawarte umowy ubezpieczenia, poprzez potrącenie z wynagrodzenia Wykonawcy,
- f) W przypadku ratalnej opłaty składki z tytułu zawartych umów ubezpieczenia Wykonawca zobowiązany jest na bieżąco doręczać Zamawiającemu dowody opłacenia składki ubezpieczeniowej za cały okres trwania umowy o roboty budowlane. W przypadku wygaśnięcia lub zmiany umowy ubezpieczenia, nowa lub zmieniona umowa musi zapewniać ochronę ubezpieczeniową zgodnie z warunkami niniejszej Umowy. W okresie obowiązywania niniejszej Umowy (również w okresie gwarancyjnym), Wykonawca ma obowiązek poinformowania Zamawiającego o przedłużeniu ubezpieczenia na dalszy okres lub o zawarciu nowej umowy ubezpieczenia.

Informacja dodatkowa: Zakres ubezpieczenia realizowany przez Inwestora

Ubezpieczenie wszelkich ryzyk budowy i montażu (CAR / EAR)

Zamawiający na własny koszt ubezpieczy, w imieniu swoim i na swoją rzecz oraz na rzecz Wykonawcy, Podwykonawców, dalszych Podwykonawców oraz wszystkich innych stron zaangażowanych w realizację inwestycji, w zakresie opartym na bazie wszystkich ryzyk (construction / erection all risks), roboty budowlane i montażowe oraz dostawy, i wszelkie inne prace, i usługi związane z realizacją Umowy na okres realizacji inwestycji pod nazwą: „Budowa zespołu budynków mieszkalnych wielorodzinnych wraz z infrastrukturą w Tarnowskich Górach przy ul. Andersa – dz. nr 3387/131 oraz 3388/131 (dalej jako „Inwestycja”)

od wszelkich szkód i kosztów, które mogą powstać w czasie i/lub w związku z realizacją Umowy, na sumę nie niższą od pełnego kosztu odtworzenia (w minimalnym zakresie na sumę nie niższą niż pełna wartość kontraktu wraz z VAT).

- a) ubezpieczenie CAR/EAR będzie obowiązywało w okresie od dnia podpisania Umowy do czasu podpisania Protokołu Odbioru Końcowego (okres podstawowy) oraz w okresie trwania odpowiedzialności z tytułu rękojmi za wady (tzw. okres dodatkowy). W okresie dodatkowym ubezpieczenie będzie zapewniało ochronę ubezpieczeniową w zakresie szkód powstałych wskutek przyczyn zaistniałych podczas podstawowego okresu ubezpieczenia oraz w zakresie szkód w związku z wykonywaniem czynności konserwacyjnych. Dodatkowo ubezpieczenie będzie obejmowało szkody związane z wadami materiałowymi i wykonawczymi powstałymi w okresie 12 miesięcy od podpisania Protokołu Końcowego przekazania do użytkowania,
- b) Umowa ubezpieczenia będzie dodatkowo gwarantować ochronę ubezpieczeniową w zakresie:
 - ubezpieczenie ryzyka rozruchów i strajków z limitem 1.000.000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia,
 - ubezpieczenie ryzyka kradzieży z włamaniem, rabunku zainstalowanych/wbudowanych elementów z limitem w wysokości 5% wartości kontraktu, nie mniej niż 500.000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia,
 - ubezpieczenie kosztów uprzątnięcia pozostałości po szkodzie, z limitem minimalnym ponad sumę ubezpieczenia – 20% szkody,
 - ubezpieczenie okresu przerw/przestojów w inwestycji oraz okresu przedłużenia inwestycji,

- ubezpieczenie prób, rozruchów i testów dla całej inwestycji oraz poszczególnych jej części w zakresie wszystkich ryzyk objętych polisą CAR EAR na okres czasu wynikający z harmonogramu,
- ubezpieczenie szkód związanych z błędami projektowymi, wadami materiałowymi odlewniczymi, wadliwym wykonaniem (klauzule 115 i 200) bez wprowadzania limitu oraz dodatkowo szkód w częściach wadliwych z limitem minimum 5.000.000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia,
- ubezpieczenie dla prac w godzinach nadliczbowych, porze nocnej oraz frachtu ekspresowego z limitem minimalnym 5% wartości kontraktu nie mniej niż 500.000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia,
- ubezpieczenie kosztów wynajęcia rzeczoznawców/ekspertów z limitem 5% wartości kontraktu nie mniej niż 500.000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia,
- ubezpieczenie kosztów lokalizacji miejsca szkody z limitem 500.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia.
- Franszyzy redukcyjne / udziały własne w zakresie wszystkich ryzyk nie wyższe niż 15.000 zł. Dopuszczalna franszyza w wysokości 10% min. 15.000 zł w stosunku do klauzuli 201 oraz klauzuli szkód w częściach wadliwych.